

**Powiatowy Urząd Pracy
w Starachowicach**

**Monitoring
zawodów deficytowych i nadwyżkowych
w powiecie starachowickim
za I półrocze 2009 r.**

Spis treści

Wstęp.....	3
1. Poziom i stopa bezrobocia.....	4
2. Analiza bezrobocia według zawodów.....	7
3. Analiza ofert pracy według zawodów.....	9
4. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych.....	10
Wnioski.....	14

Wstęp

Bezrobocie jest jednym z większych problemów politycznych, gospodarczych oraz przede wszystkim społecznych. Do przeciwdziałania skutkom bezrobocia muszą włączyć się nie tylko władze samorządowe, ale także władze państwowe. Do podejmowania skutecznych działań w zakresie łagodzenia skutków bezrobocia, niezbędna jest dostateczna wiedza na temat lokalnego rynku pracy pod kątem kształtowania się podaży i popytu siły roboczej i ofert pracy. Do tego służy monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych. Przez monitoring należy rozumieć proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy, dotyczących kształtowania popytu i podaży zasobów pracy oraz formułowanie na tej podstawie ocen i wniosków.

Celem opracowania jest analiza lokalnego rynku pracy w powiecie starachowickim w pierwszej połowie 2009 r. Informacje zawarte w monitoringu mogą posłużyć jako źródło informacji do:

- określenia zgodnych z zapotrzebowaniem rynku pracy szkoleń osób bezrobotnych,
- prowadzenia zgodnej z realiami lokalnego rynku pracy gospodarki środkami Funduszu Pracy, którymi dysponuje Urząd na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu,
- podnoszenia jakości poradnictwa zawodowego poprzez wskazywanie doradcom zawodowym, zawodów poszukiwanych lokalnych pracodawców oraz takich zawodów, na które maleje zapotrzebowanie,
- wskazywanie zmian zachodzących na rynku pracy, które mogą być wykorzystywane przez szkoły zawodowe i ponadgimnazjalne w procesie kształcenia młodzieży,
- usprawnienie pośrednictwa pracy poprzez uzyskanie informacji o planach zakładów pracy związanych z planowanym zatrudnieniem oraz zwalnianiem pracowników,
- pomoc w planowaniu działań przez instytucje i organizacje współpracujące na lokalnym rynku pracy w zakresie przeciwdziałania bezrobociu.
- Podstawą opracowania są:
 - sprawozdanie sporządzone przez Powiatowy Urząd Pracy w Starachowicach Załącznik nr 2 do sprawozdania MPiPS 01 „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz ofert” stan na pierwsze półrocze 2009 r.,

- sprawozdanie sporządzone przez Powiatowy Urząd Pracy w Starachowicach Załącznik nr 3 do sprawozdania MPiPS 01 :Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności” stan na pierwsze półrocze 2009 r.

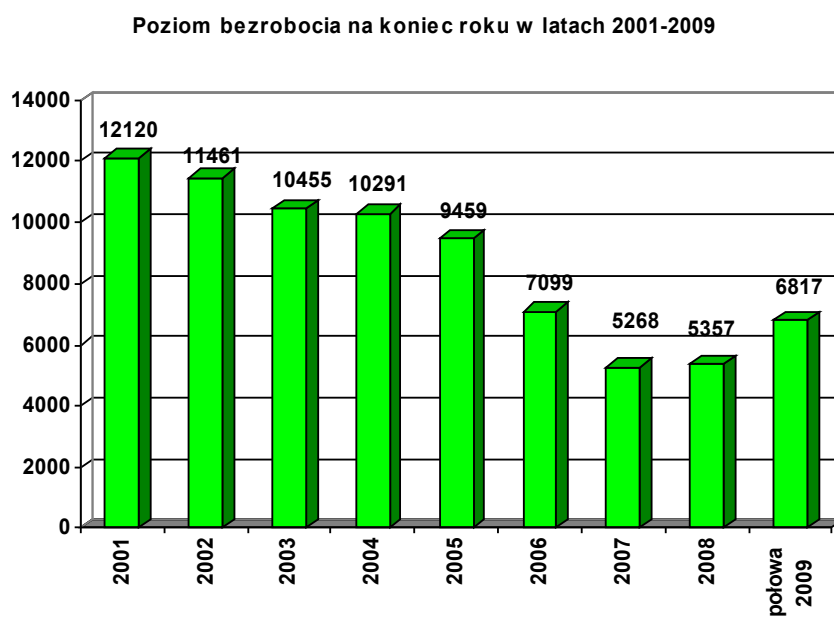
1. Poziom i stopa bezrobocia

Powiatowy Urząd Pracy w Starachowicach obejmuje swoim działaniem pięć gmin: Brody, Mirzec, Pawłów, Starachowice i Wąchock.

Na dzień 30 czerwca 2009 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Starachowicach zarejestrowanych było: 6817 osób bezrobotnych. W porównaniu do 30 czerwca 2008 r. nastąpił wzrost o 2182 osób, a w porównaniu do 31 grudnia 2008 r. wzrost wyniósł 1460 osób. Stopa bezrobocia w powiecie starachowickim na dzień 30 czerwca 2009 r. wynosiła 17,2 % (przy 14,0. % w województwie świętokrzyskim oraz 10,7 % w kraju).

W ostatnim kwartale 2008 r. nastąpił wzrost bezrobocia w powiecie starachowickim. Wzrost bezrobocia utrzymuje się nadal, a co za tym idzie nastąpił również spadek ofert, którymi dysponował Powiatowy Urząd Pracy.

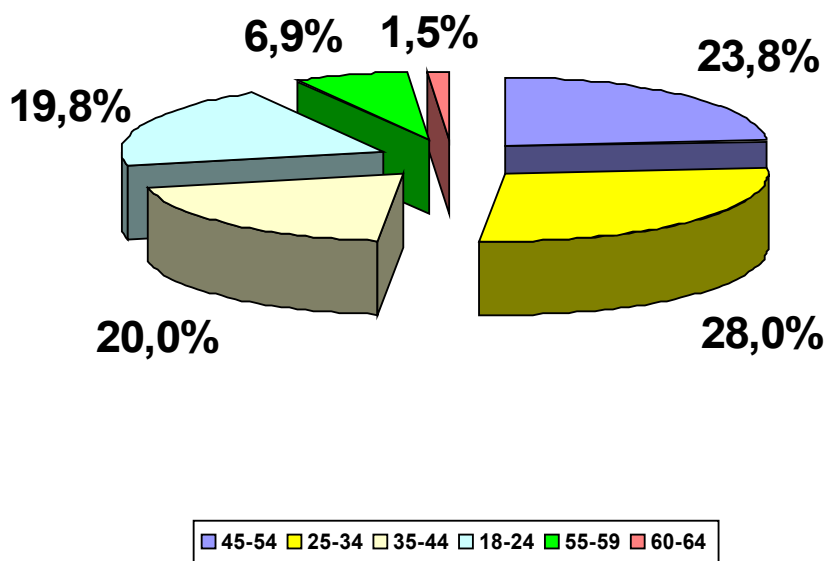
Poziom bezrobocia w latach 2001 – I połowa 2009 pokazuje poniższy wykres.

W Powiatowym Urzędzie Pracy w Starachowicach, na dzień 30 czerwca 2009 r., zarejestrowanych było 2197 osób z prawem do zasiłku. Wzrost w stosunku do 30 czerwca 2008 r. nastąpił o 1035 osób, a w stosunku do 31 grudnia 2008 r. o 610 osób. Na dzień 30 czerwca 2009 r. zarejestrowanych było 3502 kobiety. Wzrost w porównaniu

do 30 czerwca 2008 r. wyniósł 823 kobiety, a w porównaniu do 31 grudnia 2008 r. wyniósł 396 kobiet. 1068 kobiet posiadało prawo do zasiłku dla bezrobotnych.

Udział procentowy poszczególnych grup wiekowych w ogólnej liczbie bezrobotnych

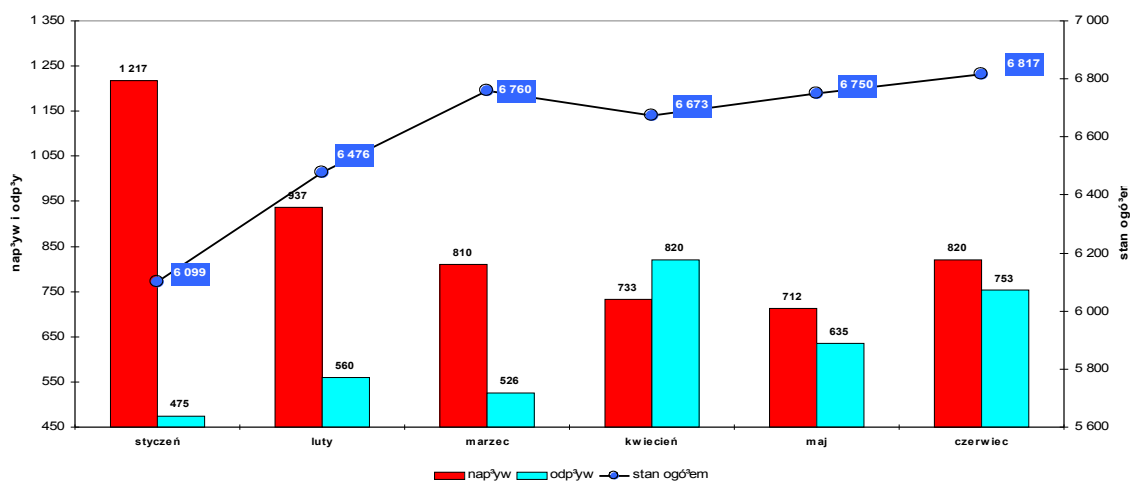

Udział osób bezrobotnych z prawem do zasiłku w ogólnej liczbie bezrobotnych stanowił 32,2 % (29,6% w 2008 r.), w tym udział kobiet z prawem do zasiłku w ogólnej liczbie kobiet bezrobotnych stanowił 30,5 % (31,0% w 2008 r.).

Na dzień 30 czerwca 2009 r. zarejestrowanych w PUP w Starachowicach było 102 osoby poszukujące pracy (w 2008 r. 120 osób) oraz 332 bezrobotnych inwalidów (w 2008 r. 265 osób).

Stan bezrobocia zależy od „napływu”, czyli liczby osób rejestrujących się jako bezrobotne w danym okresie oraz „odpływu”, czyli liczby osób wyrejestrowanych z ewidencji, z różnych przyczyn w tym samym okresie.

Napływ i odpływ w I półroczu 2009 r. przedstawia poniższy wykres:

Ilość osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Starachowicach ze względu na wiek przedstawia poniższa tabela i wykres.

Lp	wiek	liczba bezrobotnych ogółem	udział %	liczba bezrobotnych kobiet
1.	18 - 24	1353	19,8	737
2.	25 - 34	1909	28,0	1083
3.	35 - 44	1363	20,0	751
4.	45 - 54	1620	23,8	788
5.	55 - 59	471	6,9	143
6.	60 - 64	101	1,5	---

Najliczniej reprezentowaną kategorią wiekową są osoby w wieku 25 - 34 lat. Jest to niepokojące zjawisko, ponieważ są to osoby, które kończą szkoły, uzyskują zawód i nie mogą rozpocząć kariery zawodowej. Dla tej kategorii wiekowej nie ma też odpowiedniej ilości ofert pracy. Oferty, którymi dysponuje Urząd są dla nich mało atrakcyjne. Te osoby poszukują pracy poza powiatem starachowickim. Na drugim miejscu są osoby w przedziale wiekowym 45 – 54 lata. W tej grupie wiekowej najwięcej jest osób długotrwale bezrobotnych, posiadających niskie kwalifikacje. Osoby te nie są zainteresowane szkoleniami i przekwalifikowaniem się. Trzecią grupą osób bezrobotnych stanowią bezrobotni w wieku 35 – 44 lat. Na ogół w tej grupie wiekowej najwięcej jest osób posiadających kwalifikacje, doświadczenie zawodowe. W tej grupie wiekowej stosunkowo dużo osób zainteresowanych jest szkoleniami, a także otrzymaniem środków na podjęcie własnej działalności gospodarczej. Dużo osób bezrobotnych rejestruje się w przedziale wiekowym 18 – 24 lata. Są to przeważnie absolwenci szkół. Osoby z tej grupy wiekowej korzystają z ofert stażowych, kursów i przekwalifikowań.

Ilość bezrobotnych zarejestrowanych w PUP Starachowice ze względu na wykształcenie przedstawia tabela oraz wykres.

<i>l.p.</i>	<i>wykształcenie</i>	<i>2008 ogólna liczba</i>	<i>2008 kobiety</i>	<i>2009 ogólna liczba</i>	<i>udział %</i>	<i>2009 kobiety</i>	<i>spadek/wzrost</i>
1.	zasadnicze zawodowe	1684	855	2176	31,9	951	+ 492
2.	policealne i średnie	1385	881	1708	25,1	976	+ 323
3.	gimnazjum i poniżej	1156	542	1480	21,7	602	+ 324
4.	średnie ogólnokształcące	633	482	872	12,8	601	+ 239
5.	wyższe	499	346	581	8,5	372	+ 82

Struktura bezrobocia ze względu na wykształcenie (stan 30.06.2009)

Nadal najwięcej zarejestrowanych jest osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym, a najmniej z wykształceniem wyższym. We wszystkich grupach nastąpił wzrost osób bezrobotnych w porównaniu do końca 2008 r.

Nie od dziś wiadomo, że osoby posiadające wyższe kwalifikacje zawodowe, łatwiej znajdują zatrudnienie. Osoby młode, kończące szkoły mają większe możliwości otrzymania pracy. Niestety Urząd nie dysponuje ofertami pracy, które satysfakcjonowałyby te osoby. Wśród osób z wykształceniem zawodowym jest dużo osób długotrwale bezrobotnych, nie potrafiących samodzielnie poradzić sobie z powrotem na rynek pracy. Formy wsparcia kierowane do tych osób powinny mieć charakter zindywidualizowany i długoterminowy.

2. Analiza bezrobocia według zawodów.

Klasyfikacja zawodów obejmuje 10 wielkich grup zawodowych.

<i>l.p.</i>	<i>kod grupy</i>	<i>nazwa grupy zawodów</i>	<i>2005</i>	<i>2006</i>	<i>2007</i>	<i>2008</i>	<i>2009</i>
1.	0	Bez zawodu	1288	719	625	682	786
2.	1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	13	7	9	2	1
3.	2	Specjaliści	532	583	465	503	669
4.	3	Technicy i inny średni personel	1426	1259	848	928	1176
5.	4	Pracownicy biurowi	353	264	186	174	192

6.	5	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	1143	909	674	660	783
7.	6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	184	120	84	60	81
8.	7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	3556	2423	1745	1721	2488
9.	8	Operatorzy i monterzy maszyn	275	221	170	170	246
10.	9	Pracownicy przy pracach prostych	689	594	462	403	552
			9459	7099	5268	5357	6974

W klasyfikacji zawodów, podobnie jak w poprzednich latach, nie zachodzą większe zmiany. Największa liczba bezrobotnych zarejestrowana była w grupie „7. Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy”, na drugim miejscu znalazły się osoby z grupy „3. Technicy i inny średni personel”. Na trzecim miejscu osoby z grupy „5. Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy”.

Ranking zawodów bezrobotnych.

W poniższej tabeli przedstawionych zostało dwadzieścia zawodów, w których najwięcej było zarejestrowanych osób bezrobotnych.

l.p.	nazwa zawodu	kod zawodu	bezrobotni ogółem	w tym				
				kobiety	absolwenci		pow. 12 miesięcy	
					razem	kobiety	razem	kobiety
1.	Bez zawodu	000000	786	454	170	93	60	45
2.	Sprzedawca	522107	400	365	3	3	148	141
3.	Asystent ekonomiczny	341902	255	223	5	3	95	85
4.	Technik mechanik	311502	186	36	3	0	48	18
5.	Ślusarz	722204	149	11	0	0	41	3
6.	Murarz	712102	142	0	6	0	33	0
7.	Tokarz	722304	137	52	0	0	46	21
8.	Krawiec	743304	136	134	1	1	65	64
9.	Kucharz	512201	127	106	0	0	50	45
10.	Ekonomista	241102	119	90	10	9	32	27
11.	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	321402	107	78	19	16	15	12
12.	Szwaczka	743604	105	105	0	0	60	60
13.	Piekarz	741203	102	17	2	0	19	6
14.	Robotnik budowlany	931301	93	5	1	0	22	2
15.	Sprzątaczką	913207	80	79	0	0	29	29
16.	Magazynier	413103	77	29	0	0	27	17
17.	Robotnik gospodarczy	914103	76	35	1	0	34	20
18.	Robotnik drogowy	931203	69	17	1	0	25	5
19.	Stolarz	742204	63	9	8	1	10	1
20.	Pracownik biurowy	419101	63	57	1	1	20	20
21.	Cukiernik	741201	57	42	6	3	16	13
22.	Fryzjer	514102	57	55	3	3	18	18
23.	Mechanik pojazdów samochodowych	723106	54	0	8	0	4	0
24.	Monter instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych	713604	49	0	0	0	16	0
25.	Pedagog	244104	46	40	2	2	10	10
26.	Pielęgniarka	224101	42	42	1	1	16	16
27.	Kelner	512302	38	35	1	1	13	13

Już w 2008 r. zahamowany został spadek osób w niektórych zawodach, który można było obserwować w poprzednich latach. Na pierwszych trzech miejscach już od lat pozostają te same zawody: sprzedawca, asystent ekonomiczny, technik mechanik zamiennie z zawodem: krawiec.

3. Analiza ofert pracy według zawodów.

Dla lepszego zobrazowania rynku pracy w powiecie starachowickim nieodzowne jest prześledzenie ofert pracy, jakie do PUP zgłaszali pracodawcy. Jednak Urząd nie posiada pełnej informacji o wolnych miejscach pracy. Pracodawcy nie zgłaszają wszystkich wolnych miejsc pracy, zatrudniają pracowników „na czarno”.

W związku z kryzysem gospodarczym zmniejszyła się ilość ofert pracy we wszystkich grupach zawodów. Struktura ofert nie różni się od lat ubiegłych. Przeważają oferty dla następujących grup zawodowych: „Pracowników przy pracach prostych”, następnie dla „Robotników przemysłowych i rzemieślników”, „Techników i innego średniego personelu”, „Pracowników biurowych”. Najmniej ofert przeznaczonych jest dla grupy „Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy”, ale też najmniej osób bezrobotnych z tej grupy zawodowej pozostaje w rejestrze osób bezrobotnych.

W pierwszym półroczu 2009 r. Urząd dysponował 1178 ofertami pracy (spadek w stosunku do końca 2008 r. o 1695 oferty). W tym ofert pracy interwencyjnej było 45, a ofert stażowych było 351.

Klasyfikacja ofert pracy wg podziału na 10 wielkich grup zawodowych w I półroczu 2009 r.

<i>Lp.</i>	<i>kod grupy</i>	<i>nazwa grupy zawodu</i>	<i>2009 r.</i>
1.	0	Bez zawodu	0
2.	1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	15
3.	2	Specjaliści	111
4.	3	Technicy i inny średni personel	85
5.	4	Pracownicy biurowi	341
6.	5	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	569
7.	6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	12
8.	7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	366
9.	8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	213
10.	9	Pracownicy przy pracach prostych	445
			2157

W poniższej tabeli pokazane zostały wybrane zawody, w których wpłynęło najwięcej ofert pracy w I półroczu 2009 r. r.

<i>l.p.</i>	<i>kod grupy</i>	<i>nazwa grupy zawodu</i>	<i>wybrane oferty pracy w zawodzie</i>	<i>ilość ofert</i>
1.	1	Przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy	- kierownik małego przedsiębiorstwa w budownictwie	7
2.	2	Specjaliści	- specjalista ds. marketingu i handlu	15
			- fizjoterapeuta	13
			- chemik	11
			- nauczyciel przedszkola	11

			- pielęgniarka	5
3.	3	Technicy i inny średni personel	- pracownik administracyjny - przedstawiciel handlowy - technik informatyk - technik farmaceutyczny - telemarketer - księgowy - asystent ekonomiczny - zaopatrzeniowiec - animator kultury	127 31 12 10 10 9 8 7 6
4.	4	Pracownicy biurowi	- pracownik biurowy - operator wprowadzania danych - magazynier - sekretarka - rejestratorka medyczna - fakturzysta	207 26 23 21 12 10
5.	5	Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy	- sprzedawca - kelner - kucharz - kontroler biletów - kosmetyczka - fryzjer	200 22 21 20 14 12
6.	6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	- ogrodnik terenów zieleni	11
7.	7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	- zbrojarz - rozbieracz - wykrawacz - mechanik pojazdów samochodowych - ślusarz - brukarz - murarz - spawacz ręczny - tynkarz - stolarz - pilarz - cieśla - malarz budowlany	60 20 18 16 15 15 14 13 13 11 9 9
8.	8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	- kierowca samochodu ciężarowego - operator obrabiarek sterowanych numerycznie - kierowca samochodu osobowego - operator maszyn do produkcji drutów i prętów - kierowca operator wózków jezdniowych - operator sprzętu do robót ziemnych	49 28 22 12 9 7
9.	9	Pracownicy przy pracach prostych	- robotnik gospodarczy - robotnik drogowy - robotnik budowlany - pomoc kuchenna - sprzątaczką - goniec - sortowacz	278 40 30 24 13 12 8

Najwięcej ofert pracy w I półroczu 2009 r. było dla robotnika gospodarczego, sprzedawców i pracowników biurowych. Drastycznie spadła ilość ofert w zawodach grupy 7: Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy” związane jest to z kryzysem gospodarczym, a także w grupie 5: Pracownicy usług osobistych i sprzedawcy” za wyjątkiem sprzedawcy.

4. Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Skuteczność monitoringu zależy w dużym stopniu od ogólnej sytuacji na rynku pracy, zarówno ogólnopolskim jak i lokalnym. W warunkach wysokiego bezrobocia efektywność monitoringu jest ograniczona przez brak dostatecznej liczby miejsc pracy.

Z analizy zawodów deficytowych i nadwyżkowych w powiecie starachowickim wynika, że na rynku pracy najczęściej występują zawody o charakterze nadwyżkowym.

Zawód nadwyżkowy – to zawód, w którym liczba osób bezrobotnych jest wyższa niż zapotrzebowanie na ten zawód na rynku pracy.

W poniższej tabeli przedstawione zostały wybrane zawody nadwyżkowe.

<i>l.p.</i>	<i>kod zawodu</i>	<i>nazwa zawodu</i>	<i>oferty</i>	<i>ilość osób bezrobotnych</i>
1.	241102	Ekonomista	1	112
2.	224101	Pielęgniarka	0	40
3.	244104	Pedagog	1	41
4.	311204	Technik budownictwa	0	34
5.	311502	Technik mechanik	0	200
6.	312102	Technik informatyk	5	42
7.	311302	Technik elektryk	0	35
8.	341902	Asystent ekonomiczny	8	270
9.	341501	Handlowiec	0	41
10.	413103	Magazynier	16	62
11.	512201	Kucharz	8	124
12.	512302	Kelner	8	35
13.	514102	Fryzjer	8	55
14.	522107	Sprzedawca	107	409
15.	712102	Murarz	6	100
16.	712201	Betoniarz	4	48
17.	713604	Monter instalacji wodociągowych i kanalizacyjnych	1	31
18.	722204	Ślusarz	5	132
19.	721202	Spawacz ręczny gazowy	7	36
20.	722304	Tokarz	1	145
21.	723104	Mechanik samochodów ciężarowych	7	42
22.	723304	Mechanik maszyn i urządzeń przemysłowych	3	65
23.	724201	Elektromonter (elektryk)	2	26
24.	741201	Cukiernik	4	58
25.	741203	Piekarz	2	90
26.	742204	Stolarz	9	48
27.	743304	Krawiec	2	155
28.	743604	Szwaczka	0	119
29.	913207	Sprzątaczką	8	62
30.	931203	Robotnik drogowy	40	57

W zawodach nadwyżkowych przeważają osoby z wykształceniem średnim zawodowym i zasadniczym zawodowym.

W zawodach tych przeważają osoby długotrwale bezrobotne.

O zawodach tych można powiedzieć, że pozornie są zawodami nadwyżkowymi. Większość osób nie spełnia wymagań pracodawców np. sprzedawca, ślusarz, frezer, tokarz, stolarz, murarz, pracownik budowlany. Osoby o tych zawodach nie posiadają wysokich

kwalfikacji, nie są osobami młodymi, mają problemy zdrowotne, nie są zainteresowane przekwalifikowaniem.

Zawód deficytowy – to zawód, w którym liczba ofert pracy na rynku pracy jest wyższa od liczby osób zarejestrowanych.

Poniższa tabela przedstawia wybrane zawody deficytowe.

<i>l.p.</i>	<i>kod zawodu</i>	<i>nazwa zawodu</i>	<i>oferty</i>	<i>ilość osób bezrobotnych</i>
1.	211301	Chemik	9	3
2.	245101	Dziennikarz	3	2
3.	322301	Asystentka stomatologiczna	3	1
4.	341503	Przedstawiciel handlowy	10	4
5.	343101	Pracownik administracyjny	73	32
6.	346103	Opiekunka środowiskowa	3	1
7.	347601	Animator kultury	4	1
8.	411101	Sekretarka	13	6
9.	412104	Fakturzystka	4	1
10.	419101	Pracownik biurowy	104	64
11.	421102	Kasjer handlowy	6	4
12.	422202	Rejestratorka medyczna	9	2
13.	511204	Kontroler biletów	20	0
14.	514108	Wizażystka	2	1
15.	514404	Bioenergoterapeuta	3	0
16.	621201	Ogrodnik terenów zieleni	9	5
17.	712204	Zbrojarz	36	2
18.	713201	Glazurnik	4	2
19.	713302	Tynkarz	10	1
20.	713501	Monter/składacz okien	7	1
21.	721304	Błacharz budowlany	3	1
22.	814190	Pozostali operatorzy urządzeń do obróbki drewna	6	0
23.	821107	Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	17	11
24.	828403	Monter wyrobów z tworzyw sztucznych	6	0
25.	832101	Kierowca samochodu osobowego	14	13
26.	833204	Operator sprzętu do robót ziemnych	7	4
27.	914103	Robotnik gospodarczy	177	70
28.	915105	Goniec	8	3
29.	932101	Konserwator części	2	1

Wśród zawodów deficytowych przeważają oferty dla robotników gospodarczych, pracowników biurowych i pracowników administracyjnych. Oferty są przeważnie skierowane na miejsca refundowane, zarówno na staże jak i zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych.

W związku z pogorszeniem się sytuacji na starachowickim rynku pracy w okresie 2008/2009 r. zwiększyła się liczba zawodów nadwyżkowych, zmalała natomiast ilość zawodów deficytowych.

Dla zobrazowania sytuacji na rynku pracy przedstawiono jeszcze zawody zrównoważone, to znaczy takie, których liczba ofert pracy równoważy liczbę osób poszukujących pracy.

<i>Lp.</i>	<i>kod zawodu</i>	<i>nazwa zawodu</i>	<i>oferty</i>	<i>ilość osób bezrobotnych</i>
<i>1.</i>	241912	Specjalista ds. marketingu i handlu	10	10
<i>2.</i>	223903	Fizjoterapeuta	9	8
<i>3.</i>	235908	Wychowawca w placówce oświatowej	2	2
<i>4.</i>	422201	Recepcjonista	2	2
<i>5.</i>	832101	Kierowca samochodu osobowego	14	13
<i>6.</i>	742302	Pilarz	7	9
<i>7.</i>	311801	Grafik komputerowy	3	2
<i>8.</i>	514103	Kosmetyczka	8	9
<i>9.</i>	712301	Cieśla	7	8
<i>10.</i>	811102	Operator koparek i zwałowarek	3	3

Osoby bezrobotne zarejestrowanych w PUP są klasyfikowane w zawodzie wyuczonym, a część w zawodzie wykonywanym. Wiele osób bezrobotnych dysponuje umiejętnościami nie ograniczającymi się do jednego zawodu, posiadają uprawnienia do wykonywania pewnych zawodów (np. kierowca operator wózków jezdniowych). Niedoskonały jest system rejestracji. Osoby są rejestrowane pod kodem zawodu ostatnio wykonywanym, co może utrudnić wyszukiwanie osób w określonym zawodzie. Osoba bezrobotna posiadająca kilka zawodów może w zależności od potrzeb rynku pracy podjąć zatrudnienie w zawodach nadwyżkowych jak i deficytowych.

Wnioski

Spadek osób bezrobotnych został zatrzymany w październiku 2008 r. Od tego czasu następował wzrost liczby osób bezrobotnych, malała liczba ofert, którymi dysponował Urząd. Niepokojące jest to, że nadal stosunkowo mało ofert pracodawcy zgłaszają dla kobiet.

Większość zarejestrowanych osób bezrobotnych to osoby o stosunkowo niskim poziomie wykształcenia. Osoby te dysponują kwalifikacjami na poziomie średnim, zasadniczym bądź nie posiadają w ogóle kwalifikacji zawodowych ani doświadczenia zawodowego. Pracodawcy nie mogą nadal znaleźć pracowników w poszukiwanych przez siebie zawodach. Dotyczy to przede wszystkim osób z wykształceniem zawodowym. Znalezienie np. pracownika w zawodzie frezera, stolarza, ślusarza nadal jest bardzo trudne.

Osoby długotrwale bezrobotne mają duży problem z powrotem na rynek pracy. W tej grupie przeważają osoby starsze, nieposiadające odpowiednich kwalifikacji, często mające problemy np. alkoholowe. Pracodawcy nie są zainteresowani zatrudnianiem takich osób. W takich przypadkach konieczna jest współpraca z ośrodkami pomocy społecznej, a także większe zaangażowanie władz samorządowych miasta i powiatu.

Lokalni pracodawcy najbardziej zainteresowani są subsydiowanymi formami zatrudnienia. Często wiąże się to z tym, że nie mają możliwości tworzenia nowych miejsc pracy z własnych środków. Zjawisko to znajduje odbicie w strukturze ofert pracy napływających do PUP w Starachowicach, wśród których znaczną część stanowią oferty pracy refundowanej.

Pracodawcy zwiększają wymagania dotyczące zatrudniania osób bezrobotnych, ale niestety nie wszyscy pracodawcy w związku z tym proponują satysfakcjonujące wynagrodzenie, poprawę warunków pracy osobom kierowanym przez urząd. Nie wszyscy też pracodawcy przestrzegają przepisów prawa pracy. W tym wypadku zachodzi potrzeba współpracy z Państwową Inspekcją Pracy.

Wychodząc naprzeciw zwiększającym się wymaganiom pracodawców Powiatowy Urząd Pracy organizuje szkolenia, które mogą pomóc w znalezieniu zatrudnienia lub podwyższeniu swoich kwalifikacji.

Monitoring może stać się źródłem informacji w celu ograniczenia skutków bezrobocia na terenie powiatu starachowickiego.